

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

14. září 2006 *

Ve věci C-138/05,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemsko) ze dne 22. března 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 25. března 2005, v řízení

Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie

proti

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

za přítomnosti:

LTO Nederland,

* Jednací jazyk: nizozemština.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, J. Klučka (zpravodaj) a L. Bay Larsen, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie J. Ruttemanem, jako zmocněncem,

— za nizozemskou vládu H. G. Sevenster a M. de Mol, jako zmocněnkyněmi,

— za dánskou vládu A. Rahbølem Jacobsenem, jako zmocněncem,

— za řeckou vládu V. Kontolaimosem a S. Papaioannou, jako zmocněnci,

- za francouzskou vládu G. de Berguesem a R. Loosli-Surrans, jako zmocněnci,

- za Komisi Evropských společenství B. Dohertym a M. van Beekem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 4. května 2006,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu přechodných ustanovení směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (Úř. věst. L 230, s. 1; Zvl. vyd. 03/11, s. 332) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh (Úř. věst. L 123, s. 1; Zvl. vyd. 03/23, s. 3).

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie (dále jen „Stichting“) a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministerstvo zemědělství, přírody a kvality potravin, dále jen „ministerstvo“) ohledně postupu stanoveného nizozemským právem pro vydávání povolení uvádět pesticidní přípravky na trh.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Směrnice 91/414

- 3 Podle devátého bodu odůvodnění směrnice 91/414:

„[...] právní úprava povolování musí zabezpečit vysokou úroveň ochrany, která musí zejména zabránit povolení přípravků na ochranu rostlin, jejichž rizika pro zdraví, podzemní vody a životní prostředí nebyla předmětem vhodného výzkumu; [...] cíl zdokonalit rostlinnou výrobu by neměl mít přednost před ochranou zdraví lidí a zvířat a životního prostředí“.

- 4 V souladu s čl. 2 odst. 1 směrnice 91/414 se „přípravky na ochranu rostlin“ rozumí „účinné látky a přípravky obsahující jednu nebo více účinných látek, ve formě, v níž jsou dodávány uživateli“, a které jsou zejména určeny k ochraně rostlin nebo rostlinných produktů před škodlivými organismy. Podle čl. 2 odst. 4 zmíněné směrnice jsou účinné látky definovány jako „látky nebo mikroorganismy včetně virů, které mají obecný nebo specifický účinek“ proti škodlivým organismům nebo na rostliny, části rostlin nebo rostlinné produkty.

- 5 Podle čl. 4 odst. 1 písm. a) zmíněné směrnice členské státy zajistí, aby přípravek na ochranu rostlin byl povolen pouze tehdy, „pokud jeho účinné látky jsou uvedeny v příloze I a [byly splněny] podmínky tam stanovené“, jakož i podmínky uvedené v odstavci 1 písm. b) až f) téhož článku.
- 6 Článek 8 směrnice 91/414 se týká přechodných opatření a odchylek. Podle odstavce 2 tohoto článku:

„Odchylně od článku 4 a aniž jsou dotčena ustanovení odstavce 3 a směrnice 79/117/EHS, může členský stát během období 12 let od oznámení této směrnice povolit na svém území uvést na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení směrnice.

[...]“

- 7 Podle odstavce 3 téhož článku 8 „[p]ři přezkoumávání přípravků na ochranu rostlin obsahujících účinnou látku podle odstavce 2 a před zahájením tohoto přezkoumávání uplatní členské státy požadavky stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. b) bodech i) až v) a písm. c) až f) v souladu s vnitrostátními právními předpisy týkajícími se údajů, které mají být poskytnuty“.
- 8 V souladu s čl. 13 odst. 6 směrnice 91/414 „mohou členské státy u účinných látek uvedených na trh do dvou let od oznámení této směrnice při dodržení ustanovení

Smlouvy nadále používat dřívější vnitrostátní právní předpisy týkající se požadavků na údaje, pokud tyto látky nejsou zařazeny do přílohy I“.

- 9 Podle článku 23 zmíněné směrnice má být tato směrnice provedena „do dvou let od oznámení této směrnice“.

Směrnice 98/8

- 10 Směrnice 98/8 se týká produktů dříve známých jako nezemědělské pesticidy, které se používají pro regulaci organismů, které jsou škodlivé pro zdraví člověka nebo zvířat, a pro regulaci organismů, které způsobují poškození přírodních nebo vyráběných produktů.
- 11 Článek 5 odst. 1 této směrnice stanoví, že členské státy povolí biocidní přípravek pouze v případě, „že účinná látka (látky) v něm obsažená je uvedena v přílohách I nebo I A a všechny požadavky uvedené v těchto přílohách jsou splněny“ a určité jiné podmínky jsou dodrženy.
- 12 Článek 16 odst. 1 směrnice 98/8 týkající se přechodných opatření stanoví, že „členský stát může po dobu 10 let [...] pokračovat v používání svého současného systému nebo praxe uvádění biocidních přípravků na trh. Může podle svých vnitrostátních předpisů zejména povolit uvedení biocidního přípravku obsahujícího účinnou látku neuvedenou [účinné látky neuvedené] [...] v příloze I nebo I A na trh

na svém území“. Takové účinné látky musí být nicméně na trhu do 24 měsíců ode dne vstupu zmíněné směrnice v platnost jako účinné látky biocidního přípravku pro jiné účely než účely vědeckého výzkumu a vývoje nebo aplikovaného výzkumu a vývoje.

Vnitrostátní právní úprava

- 13 Článek 2 odst. 1 zákona z roku 1962 o pesticidech (Bestrijdingsmiddelenwet) (Stb. 1962, č. 288), ve znění zákona ze dne 6. února 2003 (Stb. 2003, č. 62, dále jen „Bmw“), stanoví:

„Je zakázáno dodávat, přechovávat nebo skladovat, dovážet nebo používat v Nizozemsku jakýkoliv pesticid, u něhož není prokázáno, že byl povolen na základě tohoto zákona nebo v případě biocidního přípravku představujícího malé riziko, že byl zaregistrován.“

- 14 Článek 3 odst. 1 Bmw má za cíl především provést ustanovení čl. 4 odst. 1 směrnice 91/414. Zvláště uvedený čl. 3 odst. 1 stanoví jednak v písm. a) bodech 1 až 10 podmínky, které v podstatě odpovídají podmínkám čl. 4 odst. 1 písm. b) bodů i) až v) této směrnice a jednak v písm. b) až d) podmínky, které odpovídají podmínkám stanoveným v čl. 4 odst. 1 písm. c) až e) uvedené směrnice. Článek 3 odst. 2 písm. a) Bmw má za cíl provést ustanovení čl. 4 odst. 1 písm. a) stejné směrnice.

15 Článek 16aa Bmw, který vstoupil v platnost dne 8. února 2003, zní následovně:

„Pokud to naléhavě vyžadují zemědělské zájmy, může příslušný ministr povolit výjimku nebo vynětí z ustanovení čl. 2 odst. 1 a čl. 10 odst. 1 a 2 pro přípravky na ochranu rostlin, který obsahuje účinnou látku:

- a) která se dodávala před 26. červencem 1993;
- b) která nebyla označena opatřením Společenství uvedeným v čl. 3 odst. 2 písm. a),
a
- c) ve vztahu, ke které bylo zahájeno nebo provedeno přezkoumání uvedené v čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414] po 26. červenci 2003.

2. Tyto výjimky nebo vynětí mohou podléhat určitým podmínkám. Mohou být uděleny omezeně a mohou být kdykoli zrušeny.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

16 Dne 21. dubna 2004 přijal ministr na základě článku 16aa Bmw vyhlášku o vynětí přípravků na ochranu rostlin pro rok 2004 (besluit „Vrijstellingen gewasbescher-

mingsmiddelen 2004“, Stcrt. 2004, č. 77, dále jen „vyhláška ze dne 21. dubna 2004“), na základě které vyňal ze zákazů uvedených v čl. 2 odst. 1 a čl. 10 odst. 1 Bmw uživatele uvedené v této vyhlášce pro plodiny, které jsou v ní popsány, pokud pravidla používání stanovená v kapitole I přílohy uvedené vyhlášky budou splněna, co se týče dodávání, přechovávání, skladování, dovážení nebo používání v Nizozemsku přípravků na ochranu rostlin vyjmenovaných v té samé kapitole. Vyhláška ze dne 21. dubna 2004 pozbyla platnosti dne 1. ledna 2005.

- 17 Vyhláškou ze dne 28. dubna 2004, měnící vyhlášku ze dne 21. dubna 2004 (besluit „Wijziging Besluit vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen 2004“, Stcrt. 2004, č. 82, dále jen „vyhláška ze dne 28. dubna 2004“), ministr do přílohy I vyhlášky ze dne 21. dubna 2004 vložil třináct oddílů. Tyto oddíly se týkaly zvláštního používání určitých přípravků na ochranu rostlin, které byly vyňaty z výše uvedených zákazů.
- 18 Stichting a Stichting Natuur en Milieu (dále jen společně „nadace“) podaly dopisem ze dne 9. června 2004 stížnost proti vyhlášce ze dne 28. dubna 2004.
- 19 Rozhodnutím ministra ze dne 18. října 2004 byly výtky nadací prohlášeny za částečně nepřijatelné a částečně neopodstatněné.
- 20 Dne 28. října 2004 podala Stichting žalobu proti tomuto posledně uvedenému rozhodnutí k College van Beroep voor het bedrijfsleven, který, potýkaje se v podstatě

s otázkou slučitelnosti článku 16aa Bmw s právem Společenství, se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Může být článek 8 směrnice [91/414] uplatňován vnitrostátním soudem po uplynutí lhůty stanovené v článku 23 této směrnice?

- 2) Musí být článek 16 směrnice [98/8] vykládán tak, že má stejný význam jako čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414]?

- 3) Musí být čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414] vykládán v tom smyslu, že ukládá povinnost standstill, a sice, že členský stát může změnit svůj stávající obvyklý systém nebo praxi pouze tehdy, pokud tato změna zavádí předchozí přezkoumání související s povolováním přípravků na ochranu rostlin v souladu s touto směrnicí?

- 4) Je-li odpověď na třetí otázku záporná:

Ukládá čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414] omezení změn vnitrostátní právní úpravy o uvádění biocidních přípravků na trh, a pokud ano, jaká omezení?

5) Je-li odpověď na čtvrtou otázku záporná:

Na základě jakých kritérií je třeba zkoumat, zda se jedná o opatření, která vážně ohrožují dosažení výsledku stanoveného směrnicí [91/414]?

6) Je-li odpověď na druhou otázku záporná:

a) Musí být čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414] vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát povolí uvádět na svém území na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení této směrnice, je povinen řídit se ustanoveními článku 4 této směrnice?

b) Musí být dále čl. 8 odst. 2 směrnice [91/414] vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát povolí uvádět na svém území na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení této směrnice, je povinen řídit se ustanoveními čl. 8 odst. 3 této směrnice?

7) Musí být čl. 8 odst. 3 směrnice [91/414] vykládán v tom smyslu, že v něm obsažený pojem přezkoumávání zahrnuje rovněž hodnocení nového používání přípravku na ochranu rostlin, který byl již uveden na trh, hodnocení, v rámci kterého se zkoumá, zda existují nepřijatelná rizika pro uživatele nebo pracovníka, pro veřejné zdraví a životní prostředí v rámci dočasného opatření ve smyslu článku 16a zákona o pesticidech?

- 8) Musí být čl. 8 odst. 3 směrnice [91/414] vykládán v tom smyslu, že obsahuje pouze ustanovení o poskytování údajů před přezkoumáváním, nebo musí být vykládán tak, že uvedené podmínky mají význam také pro způsob, jakým má být přezkoumávání organizováno a prováděno?“

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 21 Dopisem ze dne 18. května 2006 požádala nizozemská vláda Soudní dvůr, aby podle článku 61 jednacího řádu nařídil znovuotevření ústní části řízení z toho důvodu, že stanovisko generální advokátky týkající se páté otázky bylo založeno na nesprávném výkladu nizozemské právní úpravy a právní úpravy Společenství.
- 22 Stanovisko generální advokátky zaprvé nezhlednilo povinnost, kterou mají podle nizozemského práva žadatelé o povolení uvést na trh výrobky na ochranu rostlin, poskytnout příslušnému ministru podrobný spis. Zadruhé nizozemská vláda uplatňuje, že v rozporu s tím, co uvedla generální advokátka, se čtrnáctý bod odůvodnění směrnice 91/414 týká pouze možnosti povolit dočasně výrobky na ochranu rostlin, které obsahují účinné látky neuvedené v příloze I této směrnice a které nebyly uvedeny na trh do dvou let od oznámení této směrnice.
- 23 V této souvislosti, Soudní dvůr může, bez návrhu nebo na návrh generálního advokáta nebo účastníků řízení, nařídít znovuotevření ústní části řízení v souladu s článkem 61 svého jednacího řádu, pokud má za to, že je věc nedostatečně objasněna nebo že musí být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán (viz usnesení ze dne 4. února 2000, Emesa Sugar, C-17/98, Recueil, s. I-665, bod 18, a rozsudek ze dne 14. prosince 2004, Swedish Match, C-210/03, Sb. rozh. s. I-11893, bod 25).

- 24 Tak tomu však není v projednávané věci. Jednak se totiž nizozemská vláda v podstatě omezuje na komentování stanoviska generální advokátky, aniž by se dovolávala skutkových poznatků nebo právních předpisů, ze kterých generální advokátka vycházela a které nebyly mezi účastníky řízení projednány. Krom toho je třeba konstatovat, že s ohledem na skutečnosti, které má Soudní dvůr k dispozici, pokládá věc za dostatečně objasněnou k tomu, aby mohl odpovědět na všechny položené otázky.
- 25 V důsledku toho je třeba návrh na znovuotevření ústní části řízení zamítnout.

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 26 Ve svém vyjádření předloženém Soudnímu dvoru francouzská vláda úvodem vyjadřuje pochybnosti o přípustnosti některých položených otázek.
- 27 Nejprve uvádí, že předkládající soud odkazuje ve své první otázce na celý článek 8 směrnice 91/414, aniž by upřesnil, který z odstavců tohoto článku vztahující se na značně rozdílné situace je dotčen. Francouzská vláda se dále domnívá, že článek 23 této směrnice se týká pouze použití čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce druhé odrážky této směrnice, která se týká postupů vzájemného uznávání, ve spojení s určitými požadavky článku 4 uvedené směrnice. Tato otázka je tedy nepřijatelná, jelikož odpověď na ni není nezbytná pro vyřešení sporu v původním řízení.

- 28 Konečně tato vláda uplatňuje, že druhá otázka je nepřijatelná z toho důvodu, že spor v původním řízení se týká pouze přípravků na ochranu rostlin, a nikoli biocidních přípravků.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou, v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy založené článkem 234 ES, je pouze věcí vnitrostátního soudu, který rozhoduje spor a který musí nést odpovědnost za přijaté soudní rozhodnutí, posoudit s ohledem na zvláštnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. V důsledku toho, jestliže se položené předběžné otázky týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudky ze dne 15. prosince 1995, *Bosman*, C-415/93, Recueil, s. I-4921, bod 59, a ze dne 19. února 2002, *Arduino*, C-35/99, Recueil, s. I-1529, bod 24, a ze dne 10. listopadu 2005, *Stichting ZuidHollandse Milieufederatie*, C-316/04, Sb. rozh. s. I-9759, bod 29).
- 30 Soudní dvůr nicméně rovněž uvedl, že ve výjimečných případech mu přísluší zkoumat podmínky, za nichž byl dotázán vnitrostátním soudem, za účelem ověření své vlastní pravomoci (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 16. prosince 1981, *Foglia*, 244/80, Recueil, s. 3045, bod 21). Odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména výše uvedené rozsudky *Bosman*, bod 61; *Arduino*, bod 25, a *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie*, bod 30).
- 31 V projednávaném případě není zjevné, že otázky položené předkládajícím soudem patří mezi jeden ze zmíněných případů.

32 I když jednak College van Beroep voor het bedrijfsleven neuveld ve své první otázce odstavce článku 8 směrnice 94/414, na které zamýšlel odkázat, poskytl nicméně Soudnímu dvoru všechny poznatky nezbytné k tomu, aby mu Soudní dvůr mohl podat užitečnou odpověď. Z předkládacího rozhodnutí totiž jednoznačně vyplývá, že College van Beroep voor het bedrijfsleven zamýšlel odkázat na odstavce 2 a 3 zmíněného článku 8 v rozsahu, v němž se týkají přípravků na ochranu rostlin obsahujících účinné látky neuvedené v příloze I téže směrnice, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení této směrnice, jakož i na odstavec 1 článku 23 zmíněné směrnice v rozsahu, v němž stanoví lhůtu k provedení na dva roky od zmíněného oznámení.

33 Kromě toho, i když se článek 16aa Bmw vztahuje v souladu se svým zněním pouze na přípravky na ochranu rostlin („gewasbeschermingsmiddelen“), nelze tvrdit, že výklad článku 16 směrnice 98/8 nemá zjevně žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo že se jedná o hypotetický problém. Tím, že předkládající soud odkázal na bod 44 rozsudku ze dne 3. května 2001, Monsanto (C-306/98, Recueil, s. I-3279), ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 98/8 obsahuje ustanovení týkající se uvedení na trh přípravků, které jsou si v mnohém podobné s přípravky ve směrnici 91/414, a tím, že se v podstatě dotázal, zda ustanovení čl. 16 odst. 1 směrnice 98/8, podle kterých může členský stát během přechodného období pokračovat v používání svého současného systému nebo praxe uvádění biocidních přípravků na trh, jsou také obsažena v čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414, totiž dostatečně odůvodnil opodstatněnost své druhé otázky.

34 Všechny položené otázky jsou tudíž přípustné.

K věci samé

K druhé otázce

35 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat nejdříve, je, zda i přes rozdílnou formulaci mají přechodné právní úpravy stanovené jednak v čl. 16 odst. 1 směrnice 98/8 a jednak v čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 tentýž význam.

36 Je třeba připomenout, že v bodech 59 až 63 výše uvedeného rozsudku Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie Soudní dvůr již kladně odpověděl na stejnou otázku.

37 Na druhou otázku je tedy namísto odpovědět tak, že čl. 16 odst. 1 směrnice 98/8 má tentýž význam jako čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414.

K třetí až páté otázce

38 Podstatou třetí až páté otázky předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, zda je třeba vykládat čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 tak, že zakládá povinnost „standstill“, nebo zda tento článek obsahuje jiná omezení práva členských států změnit během přechodného období své stávající systémy povolování. Konkrétněji pokládá otázku, zda zmíněný článek brání přijetí takové vnitrostátní

právní úpravy, která nestanoví povinnost předložit spis pro žadatele o povolení uvést na trh přípravky na ochranu rostlin během tohoto období a která neukládá příslušnému orgánu přezkoumávat, zda dotčené přípravky na ochranu rostlin, jakož i jejich účinné látky nepoškozují ochranu zdraví lidí a zvířat a životního prostředí, přičemž jedinou podmínkou povolení, stanovenou právními předpisy, je existence naléhavé potřeby v zájmu zemědělství.

- 39 Nejprve je třeba uvést, že případná existence povinnosti „standstill“ nemůže být vyvozena ze samotného znění čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414, článku, který neobsahuje v tomto smyslu žádnou výslovnou formulaci (viz obdobně výše uvedený rozsudek Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, bod 37).
- 40 Z toho vyplývá, že není namístě vykládat čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 jako zakládající povinnost „standstill“.
- 41 Právo členských států měnit své systémy povolování přípravků na ochranu rostlin během přechodného období zavedené čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 nemůže být nicméně považováno za neomezené (viz obdobně výše uvedený rozsudek Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, bod 41).
- 42 Je totiž třeba připomenout, že pokud členské státy nejsou povinny přijmout opatření k provedení směrnice před uplynutím lhůty stanovené k tomuto účelu, z použití čl. 10 druhého pododstavce ES a čl. 249 třetího pododstavce ES, jakož i samotné směrnice, ve vzájemném spojení, vyplývá, že během této lhůty se členské státy musí zdržet přijímání ustanovení, která by mohla vážně ohrozit výsledek stanovený touto

směrnicí (rozsudek ze dne 18. prosince 1997, *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96, *Recueil*, s. I-7411, bod 45). To platí také, pokud jde o takové přechodné období, jako je přechodné období v čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie*, bod 42).

43 V této souvislosti je třeba uvést, že směrnice 91/414 nemá za cíl pouze zlepšit rostlinnou výrobu a odstranit překážky obchodu s rostlinnými výrobky v rámci Společenství, ale také ochranu zdraví lidí a zvířat, jakož i životního prostředí (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. března 2006, *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie a Stichting Natuur en Milieu*, C-174/05, *Sb. rozh.* s. I-2443, bod 30).

44 Za těchto podmínek členské státy nemohou, aniž by vážně ohrozily dosažení výsledku stanoveného uvedenou směrnicí, měnit během přechodného období stanoveného v jejím čl. 8 odst. 2 použitelnou právní úpravu způsobem, který by jim umožňoval povolit přípravek na ochranu rostlin, který spadá do rozsahu působnosti tohoto ustanovení, bez náležitého zohlednění možných účinků uvedeného přípravku na zdraví lidí nebo zvířat, jakož i na životní prostředí.

45 Takové zohlednění uvedených účinků orgány členského státu mimoto vyžaduje, aby rozhodnutí týkající se povolení bylo přijato pouze na základě spisu obsahujícího poznatky nezbytné pro to, aby tyto účinky mohly být skutečně posouzeny.

46 V této souvislosti nelze čl. 13 odst. 6 směrnice 91/414, který stanoví, že odchylně od odstavce 1 téhož článku mohou členské státy během přechodného období při

dodržení ustanovení Smlouvy o ES nadále používat dřívější vnitrostátní právní předpisy týkající se požadavků na údaje, vykládat tak, že povoluje členským státům zcela osvobodit osoby žádající o povolení pro přípravek na ochranu rostlin od povinnosti připravit spis.

47 Je věcí předkládajícího soudu, aby posoudil, zda vnitrostátní právní úprava dotčená v projednávané věci je v souladu s podmínkami uvedenými v bodech 44 a 45 tohoto rozsudku.

48 Na třetí až pátou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 nezakládá povinnost „standstill“. Nicméně čl. 10 druhý pododstavec ES a čl. 249 třetí pododstavec ES, jakož i směrnice 91/414 ukládají členským státům, aby se během přechodného období stanoveného v čl. 8 odst. 2 zdržely přijímání ustanovení, která by mohla vážně ohrozit dosažení výsledku stanoveného uvedenou směrnicí. Konkrétněji členské státy nemohou měnit během uvedeného přechodného období použitelnou právní úpravu způsobem, který by jim umožňoval povolit přípravek na ochranu rostlin, který spadá do rozsahu působnosti tohoto ustanovení, bez náležitého zohlednění možných účinků uvedeného přípravku na zdraví lidí nebo zvířat, jakož i na životní prostředí. Stejně tak rozhodnutí týkající se povolení může být přijato pouze na základě spisu obsahujícího poznatky nezbytné pro to, aby tyto účinky mohly být skutečně posouzeny.

K šesté otázce

49 Svou šestou otázkou, která se dělí na dvě části, se předkládající soud ptá, zda musí být čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát povolí

uvádět na svém území na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I téže směrnice, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení této směrnice, je povinen řídit se ustanoveními článku 4 nebo čl. 8 odst. 3 zmíněné směrnice.

50 V této souvislosti je třeba připomenout, že Soudní dvůr měl již příležitost odpovědět na stejnou otázku ve výše uvedeném rozsudku Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie. Z bodů 46 až 57 uvedeného rozsudku vyplývá, že Soudní dvůr odpověděl na tuto otázku záporně.

51 Na šestou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát povolí uvádět na svém území na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I této směrnice, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení zmíněné směrnice, není povinen řídit se ustanoveními článku 4 nebo čl. 8 odst. 3 téže směrnice.

K sedmé otázce

52 Podstatou sedmé otázky College van Beroep voor het bedrijfsleven je, zda „přezkoumáváním“ ve smyslu čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 je třeba chápat i takové hodnocení, které se provádí na základě přijetí vyhlášek dotčených v původním řízení podle článku 16aa Bmw, které má určit, zda nové používání přípravku na ochranu rostlin, který byl již uveden na trh, není spojeno s nepřijatelnými riziky pro uživatele, pracovníky, veřejné zdraví a životní prostředí.

- 53 V tomto ohledu je namístě připomenout, že přezkoumávání ve smyslu směrnice 91/414 předpokládá, že dotčený přípravek na ochranu rostlin již byl předmětem povolení k uvádění na trh a toto povolení je platné v době přezkoumávání (výše uvedený rozsudek Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, bod 67).
- 54 Ze znění čl. 4 odst. 5 a čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 ve vzájemném spojení kromě toho vyplývá, že předmětem tohoto přezkoumávání není nové hodnocení samotné účinné látky, ale hodnocení konečného přípravku na ochranu rostlin a k takovému přezkoumávání se přistoupí z podnětu vnitrostátních orgánů, a nikoli z podnětu dotčených jednotlivců (výše uvedený rozsudek Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, bod 68).
- 55 Na sedmou otázku je tedy namístě odpovědět tak, že je věcí předkládajícího soudu, aby posoudil, zda hodnocení prováděné na základě článku 16aa Bmw odpovídá všem charakteristikám přezkoumávání ve smyslu čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 a zejména těm, které jsou upřesněny v bodech 53 a 54 tohoto rozsudku.

K osmé otázce

- 56 Podstatou osmé otázky předkládajícího soudu je, zda se čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 týká pouze sdělení údajů před přezkoumáním, nebo zda musí být vykládán v tom smyslu, že podmínky, které uvádí, mají také dopad na způsob, jakým musí být přezkoumávání organizováno a prováděno.

- 57 Je třeba připomenout, že stejnou otázku již Soudní dvůr posuzoval. Rozhodl v bodech 71 až 74 výše uvedeného rozsudku Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, že uvedený článek musí být vykládán v tom smyslu, že obsahuje pouze ustanovení týkající se poskytování údajů před přezkoumáváním.
- 58 Na osmou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 musí být vykládán v tom smyslu, že obsahuje pouze ustanovení týkající se poskytování údajů před přezkoumáváním.

K první otázce

- 59 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 8 odst. 2 a 3 směrnice 91/414 směrnice 98/8 má přímý účinek po uplynutí lhůty k provedení uvedené směrnice do vnitrostátního práva.
- 60 S ohledem na odpověď poskytnutou na ostatní otázky není namístě odpovídat na tuto první otázku.

K nákladům řízení

- 61 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 16 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh má tentýž význam jako čl. 8 odst. 2 směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh.

- 2) Článek 8 odst. 2 směrnice 91/414 nezakládá povinnost „standstill“. Nicméně čl. 10 druhý pododstavec ES a čl. 249 třetí pododstavec ES, jakož i směrnice 91/414 ukládají členským státům, aby se během přechodného období stanoveného v čl. 8 odst. 2 této směrnice zdržely přijímání ustanovení, která by mohla vážně ohrozit dosažení výsledku stanoveného uvedenou směrnicí. Konkrétněji členské státy nemohou měnit během uvedeného přechodného období použitelnou právní úpravu způsobem, který by jim umožňoval povolit přípravek na ochranu rostlin, který spadá do rozsahu působnosti tohoto ustanovení, bez náležitého zohlednění možných účinků uvedeného přípravku na zdraví lidí nebo zvířat, jakož i na životní prostředí. Stejně tak rozhodnutí týkající se povolení může být přijato pouze na základě spisu obsahujícího poznatky nezbytné pro to, aby tyto účinky mohly být skutečně posouzeny.

- 3) Článek 8 odst. 2 směrnice 91/414 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud členský stát povolí uvádět na svém území na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I této směrnice, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení zmíněné směrnice, není povinen řídit se ustanoveními článku 4 nebo čl. 8 odst. 3 téže směrnice.

- 4) **Je věcí předkládajícího soudu, aby posoudil, zda hodnocení prováděné na základě článku 16aa zákona z roku 1962 o pesticidech (Bestrijdingsmiddelenwet), ve znění zákona ze dne 6. února 2003, odpovídá všem charakteristikám přezkoumávání ve smyslu čl. 8 odst. 3 směrnice 91/414 a zejména těm, které jsou upřesněny v bodech 53 a 54 tohoto rozsudku.**

- 5) **Článek 8 odst. 3 směrnice 91/414 musí být vykládán v tom smyslu, že obsahuje pouze ustanovení týkající se poskytování údajů před přezkoumáváním.**

Podpisy.